

WSTĘP

To już dziewiętnasty, prawie jubileuszowy numer *Studiów i Materiałów* Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej. Tym razem poświęcony jest leśnym obszarom funkcjonalnym. Prezentowane artykuły powstały przede wszystkim w oparciu o referaty wygłoszone na konferencji zorganizowanej z okazji 25-lecia Kozienickiego Parku Krajobrazowego oraz 30-lecia Ośrodku Edukacji Ekologicznej i Integracji Europejskiej Lasów Państwowych w Jedlini Letnisku, w dniach 16–17 czerwca 2008 roku w Puszczy Kozienickiej.

Konferencja zorganizowana została przez Kozienicki Park Krajobrazowy, Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz Ośrodek Edukacji Ekologicznej i Integracji Europejskiej Lasów Państwowych.

Patronat honorowy sprawowali:

Jacek Kozłowski – Wojewoda Mazowiecki,

Adam Struzik – Marszałek Województwa Mazowieckiego,

Jerzy Piątkowski – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych,

Tomasz Borecki – Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

Konferencja zorganizowana została w celu wymiany poglądów dotyczących funkcji lasu i gospodarki leśnej w zmieniających się warunkach gospodarczo-społecznych.

Głównym jej celem było określenie współczesnych uwarunkowań i przybliżenie stanu wiedzy na temat:

- różnorodności funkcji lasu i kryteriów ich klasyfikacji oraz doskonalenia gospodarki leśnej w lasach wszystkich form własności,
- zakresu potrzeb oraz oczekiwania poszczególnych grup i społeczności lokalnych w stosunku do lasów i gospodarki leśnej,
- możliwości godzenia funkcji produkcyjnych, ochronnych i rekreacyjnych,
- zależności pomiędzy strukturą lasu, a potencjałem funkcyjnym lasu,
- uwarunkowań i ograniczeń w kształtowaniu znaczenia lasów i gospodarki leśnej w rozwoju regionalnym.

Konferencja była jedną z imprez organizowanych w ramach obchodów jubileuszu 90-lecia Wydziału Leśnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Prezentowany zeszyt ma charakter monografii. Artykuły poświęcone są problematyce leśnych obszarów funkcjonalnych oraz wybranym zagadnieniom gospodarki leśnej na takich terenach. Autorzy przedstawiają założenia ideowe; pojęcie i zasady delimitacji granic leśnych obszarów funkcjonalnych; omawiają funkcje jako cechy przestrzeni, a także ekosystemowe podejście w hodowli lasu i wybrane problemy leśnictwa w planowaniu oraz zagospodarowaniu przestrzennym. Są w niej

również opracowania dotyczące turystyki i rekreacji oraz oczekiwania społeczeństwa w stosunku do leśnictwa i lasów na tle koncepcji zrównoważonego rozwoju, który możliwy będzie przy odpowiedniej postawie kadry na wszystkich stopniach zarządzania w Lasach oraz właściwej świadomości ekologicznej społeczeństwa. W części artykułów wymienione problemy są omawiane szerzej na przykładzie Puszczy Kozienickiej, która może zostać jednym z pierwszych w Polsce leśnych obszarów funkcjonalnych. Jest to rejon o wysokim walorach przyrodniczych, miejsce badań naukowych, teren ciekawych form edukacji ekologicznej. Większość obszaru tej puszczy objęta jest różnymi formami ochrony przyrody, w tym ochroną rezerwatową i krajobrazową. Puszczka jest jednym z obszarów ochrony siedlisk przyrodniczych (SOO) oraz ostoja ptaków (OSO) w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Na jej terenie prowadzone są aktywne działania w zakresie ochrony czynnej rodzinnych gatunków raków; zaś ochrona bioty porostów w rezerwatach przyrody może służyć za wzór w skali nie tylko krajowej.

Heronim Olenderek
Dziekan Wydziału Leśnego SGGW
Sierpień 2008